

بررسی مفهوم و نمود عدالت در شهر اسلامی

با تمرکز بر رعایت حقوق شهروندان

زکریا سلیمانی^۱، کیهان مفتاحی^۲، رضا مظفری^۳

۱- مربی گروه معماری، آموزشکده فنی و حرفه ای سما، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام، ایلام، ایران

۰۹۱۸۶۱۴۶۸۸۹: Zakaria.soleimani@gmail.com

۲- دانشجوی کاردانی معماری، آموزشکده فنی و حرفه ای سما، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام، ایلام، ایران

k.meftahi@yahoo.com

۳- دانشجوی کاردانی معماری، آموزشکده فنی و حرفه ای سما، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام، ایلام، ایران

reza.mozafari@gmail.com

چکیده :

هدف مقاله تحقیقی در باب علت عدالت در شهرهای اسلامی و نمودهای آن می باشد . سوال اصلی این است که آیا شریعت اسلام بر ساخت شهر ضوابطی ارائه کرده است ؟ و اینکه آیا عدالت در شکل گیری و طراحی شهرهای اسلامی موثر بوده است ؟ روش کار استناد به قرآن و روایات و آرای اندیشمندانی چون فارابی و سیدقطب و مطهری و شریعتی و بررسی مستندات است که از شهرهای اسلامی به جای مانده است. نتایج بیانگر آن است که شریعت اسلام هرچند به طور مستقیم برای معماری و شهرسازی اصولی ارائه نکرده است اما از ویژگی هایی که برای انسان ساکن در خانه و شهر (سکونت در مقیاس جزء و کل) برشمرده است می توان به نظر اسلام درباب نحوه سکونت پی برد. در این میان عدالت به عنوان یکی از اصول مهم اسلام نمود بیش تری نسبت به سایر تعالیم در شهرسازی دارد. رعایت عدالت در شهر اسلامی در مواردی مانند نظم و تقارن، کاربری اراضی و رعایت حقوق همسایگان در مواردی مانند ارتفاع ساختمان ، نما و چگونگی نصب در و پنجره نمود پیدا کرده است .

واژگان کلیدی:

شهر، اسلام، عدالت، حقوق عمومی، حریم خصوصی.